
KULUTTAJALIITTO

KONSUMENTFÖRBUNDET

VUOSIKERTOMUS 2018

#kuluttajaliitto

#ykkösketjuun

#varohuijareitaverkossa

#suomiareena

#hävikkiviikko

#yrityskylä

#huijausinfo

#kuluttaja

PÄÄSIHTEERIN KATSAUS VUOTEEN

Vuosi 2018 oli monella tapaa kehittämisen vuosi. Erityisenä teemana liitolla oli järjestötoiminnan kehittäminen ja liki vuoden ajan liitossa työskenteli järjestö- ja viestintäkoordinaattori. Vuoden aikana paneuduttiin myös liiton koulutuskonseptiin, Kuluttaja-akatemian, sisältöjen kehittämiseen. Uusia luentoaiheita, mielenkiintoisia videoita ja paljon muuta materiaalia näki päivänvalon sekä uusia tapoja järjestää koulutuksia esiteltiin Kuluttajaliiton valtakunnallisille kuluttajayhdistyksille.

Liiton johto kävi yhteistyöneuvotteluja liiton tukijäsenenä toimivien järjestöjen kanssa, joiden kautta jaettiin laajasti tietoa Kuluttaja-akatemian koulutuksista myös liiton tukijäsenjärjestöjen jäsenille.

Monella tapaa toimintamme jatkui kertomusvuonna kuten tähänkin asti. STEA-rahoitteisen asuminenuevontahankkeen kautta neuvottiin jälleen keran tuhansia kuluttajia niin puhelimitse kuin chat-palvelun kautta. Kuluttajaneuvontaa annettiin neuvonnan tarpeessa oleville jäsenille.

Lausuntoja ja mediatiedotteita lähetettiin runsaasti, liiton asiantuntijat antoivat haastatteluja medialle, liitto päivitti sosiaalisen median näkyvyyttä ja edusti kuluttajien näkökulmaa lukuisissa työryhmissä ja toimielimissä.

Loppuvuodesta Kuluttajaliiton valtuusto valitsi liitolle uuden hallituksen ja samalla päivitettiin kuluttajapoliittista ohjelmaa. Uusi hallitus lähti innolla viemään liittoa kohti uutta vuotta.

Juha Beurling
pääsihteeri

Tuloksellista vaikuttamista

Järjestötoimintaan sekä kuluttajayhdistysten toimintaedellytyksiin panostaminen, sote-uudistus, pikaluottojen lainsäädännön kehittäminen ja erilaisista kuluttajahuijauksista tiedottaminen olivat liiton toiminnan erityisiä painopisteitä perustoiminnan lisäksi.

Liiton edunvalvonnan toimintavuotta määrittivät pitkälti ennalta toimintasuunnitelmassa valitut kaksi teemaa: järjestötoiminnan kehittäminen ja sote-palvelut. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tilanne oli epäselvä ja tilanteeseen toimintavuoden aikana liittyi huomattavia viiveitä ja epävarmuutta.

Liitto seurasi tarkasti sote-uudistuksen valmistelua ja oli kiinteästi mukana henkilööhön kohdistuvien palveluiden koskevan kuluttajansuojasäädösten valmistelussa, antoi lukuisia lausuntoja ja oli useita kertoja eduskunnan eri valiokunnissa kuultavana sote-uudistukseen liittyen sekä tiedotti omista kannoistaan. Myös Kuluttajaliiton liittokokous otti kantaa vaatimalla maksutonta perusterveydenhuoltoa koko maahan.

Keskeisenä kuluttajapoliittisena vaikuttamiskohteena oli muun muassa pikaluottoja koskeva lainsäädäntö ja sen kehittäminen kuluttajille kohtuullisempaan suuntaan. Liiton esitykset herättivät mielenkiintoa ja muun muassa vaatimuksemme pikavippien mainonnan rajoittamiseksi sai laajaa tukea myös eduskunnassa.

Liitto oli keskeisesti mukana laajassa yhteistyöverkossossa, joka valmisteli ja toteutti keväällä Huijausinfo-kampanjan eri viestintäkanavissa erilaisista kuluttajahuijauksista. Kampanjan sanomalle saatiin suuri näkyvyys muun muassa YLE:n televisiokanavilla ja YLE päätyikin antamaan kampanjavideon tärkeälle viestille lisää ruutuaikaa toistamiseen myös syksyllä.

SuomiAreenan keskustelutilaisuudessa jaettiin tietoa kuluttajahuijauksista.

Yrityskylä

Kuluttajaliitto aloitti yhteistyön Yrityskylä Espoon kanssa, jonka toimipisteessä on syyslukukauden alusta alkaen toiminut Kuluttajaliiton toimiston simulaatio, jonka työntekijät neuvovat, kouluttavat ja kannustavat kansalaisvaikuttamiseen. Yrityskylässä vierailee vuosittain 75% kuudesluokkalaisista. Yrityskylä on maailman parhaana koulutusinnovaationa palkittu suomalainen oppimiskokonaisuus, joka tarjoaa kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisille myönteisiä kokemuksia työelämästä, taloudesta ja yhteiskunnasta. Yrityskylä perustuu opetussuunnitelmaan.

SuomiAreena

Liitto osallistui tänäkin vuonna heinäkuussa Porin SuomiAreenaan. Tällä kertaa liitolla oli oma keskustelutilaisuus, jossa puhuimme kuluttajahuijauksista. Lisäksi osallistuimme muiden järjestämiin tilaisuuksiin ja viestimme liiton edunvalvonnallisia tavoitteita sosiaalisessa mediassa. Liiton edustajat osallistuivat myös useaan sidosryhmätapaamiseen ja tapasivat paikallisia aktiiveja Satakunnan Kuluttajista viikon aikana.

Markkinatarkkailua gramman tarkkuudella

Toimintavuoden aikana liittoon hankittiin mittaustietokone, jolla seurataan elintarvikkeiden hintojen muutoksia. Liitto teki pistokokeita sekä päivittäistavarakauppoihin että torimyyntipisteisiin. Selvityksen alle joutuivat muun muassa valmiiksi pakatut hedelmät ja vihannekset, päivittäistavarakauppojen sisällä olevat salaattibaarit ja torimyyntipisteiden tuotteet.

”

Kuluttajaliitto on jo pitkään kampanjoinut ja kouluttanut erilaisista kuluttajaan kohdistuvista huijauksista.

Muuttuvan elämäntilanteen muistilistat

Liitto suunnitteli ja toteutti työkalun, joka auttaa hahmottamaan omaa elämäntilanteen muutosta, sekä siihen liittyvää kulutusta ja rahankäyttöä. Muuttuvan elämäntilanteen muistilistat ovat suunnattu erityisesti opintoja aloittavalle tai työelämään siirtävälle nuorelle, mutta materiaalia voi hyödyntää kuka tahansa oman tilanteen muutoksien vaikutuksista ja tulevan ennakoinnista kiinnostunut. Teemaan liittyen toteutettiin myös määrittelyprojekti työkalun laajentamiseksi ja viemiseksi verkkokäyttöön.

Kuluttajansuojan ABC

Toimintavuoden aikana liitto julkaisi uuden oppaan Kuluttajansuojan ABC, jossa avataan kuluttajalle kuluttajansuojalain perusteita ja keskeisiä käsitteitä. Oppaassa pureudutaan muun muassa sopimuksiin, koti- ja etämyyntiin, verkkokauppaan, virhevastuuseen, takuuseen, markkinointiin ja riidanratkaisuun liittyviin pelisääntöihin. Oppaasta löytyy myös vastauksia aihealueen yleisimpiin kuluttajakysymyksiin. Opas julkaistiin liiton valtuuston kokouksen yhteydessä syksyllä 2018.

Kuluttajaparlamentti

Kuluttajaparlamentti on Kuluttajaliiton koordinoima valtakunnallisesti merkittävien järjestöjen vaikuttamisfoorumi. Kuluttajaparlamentissa kymmenet järjestöt tekevät vuosittain yhteisiä kannanottoja aiheista, jotka ovat osallistuvien järjestöjen sekä kuluttajien kannalta merkittäviä. Toiminnan tarkoituksena on saada poliittiset päättäjät tietoisiksi keskeisten järjestöjen näkemyksistä ja kannoista poliittisiin kysymyksiin sekä edistää kuluttajien etua politiikan eri osa-alueilla.

Kuluttajaparlamentin seminaarissa 28.11.2018 otettiin kantaa muun muassa toisen asteen koulutuksen maksuttomuuden puolesta sekä siitä, että sähköinen tunnistautuminen tulee tehdä helpokäyttöiseksi ja saavutettavaksi.

Uusi STEA-hanke varoittaa kuluttajaa erilaisista huijauksista

Toimintavuoden aikana haettiin useita hankeavustuksia ja iloisen joululahjan liitolle antoi STEA, jonka myönteisen avustusehdotuksen turvin liitto pääsee uudessa hankkeessaan kehittämään verkko- ja mobiilimaailmassa tapahtuvien kuluttajahuijausten ennaltaehkäisevään sekä korjaavaan toimintaan.

Kuluttajaliitto on jo pitkään kampanjoinut ja kouluttanut erilaisista kuluttajaan kohdistuvista huijauksista ja huijausyrityksistä

sekä informoinut toimintaohjeista, mikäli on joutunut huijauksen kohteeksi. Kuluttajaliitto pääsee pureutumaan aiheeseen entistä perusteellisemmin tulevaisuudessa, kun kolmivuotinen hanke käynnistyy vuoden 2019 keväällä.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisesti Kuluttajaliitto ajoi suomalaisten kuluttajien etua osallistumalla Euroopan komission konsultatiivisen työryhmän eli ECCG:n työskentelyyn.

Pohjoismaainen yhteistyö jatkui tiiviinä ja kuluttajajärjestöjen johtajat tapasivat kahdesti vuoden aikana. Yhteistyön tavoitteena on muun muassa jakaa parhaita käytäntöjä, tiivistää yhteistä eurooppalaista edunvalvontaa sekä ideoida laajempaa yhteistyötä.

Lisäksi Kuluttajaliitto toimi yhteistyössä eurooppalaisen kattojärjestönsä BEUC:in kanssa sekä osallistui Consumers Internationalin toimintaan muun muassa kansainvälisen kuluttajan oikeuksien päivän kampanjoinnissa.

Kuluttajaliitto aloitti yhteistyön Yrityskylän kanssa. Yrityskylä on koululaisten oma yhteiskunta, pienoiskaupunki, jossa oppilaat harjoittelevat talous- ja työelämätaitoja sekä vastuullisena kuluttajana ja kansalaisena toimimista. Kuvassa pääsihteeri Juha Beurling (vas.), kuluttajaekonomisti Paula Pessi sekä hallinto- ja kehittämisspäälikkö Mika Kesseli.

Kuluttajaliiton lausunnot 2018

Liiton asiantuntijat olivat usein eduskunnan valiokuntien kuultavana ja edustivat kuluttajia keskeisissä lainsäädäntökomiteoissa eri ministeriöissä. Toimintavuoden aikana liitto antoi 51 lausuntoa:

	Vastaanottaja	Aihe
8.1.2018	Oikeusministeriölle	Työryhmän lausuntopyyntö muistiluonnoksesta ”Rangaistusluonteisia hallinnallisia seuraamuksia koskevan sääntelyn kehittäminen” (OM 7/41/2017)
10.1.2018	Ulkoministeriölle	Suomen ensimmäisen raportin laatiminen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn yleissopimuksen täytäntöönpanosta (HEL7M1040-30)
17.1.2018	Liikenne- ja viestintäministeriölle	Arviomuistio tietoyhteiskuntaakaan muutostarpeista (LVM/2372/03/2017)
26.2.2018	Valtiovarainministeriölle	Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun toiminnassa annetun lain 5 §, 6 § ja 7 §:n 1 momentin kumoamisesta
26.2.2018	Valtiovarainministeriölle	Digituen toimintamalliehdotus, AUTA-hankkeen loppuraportti
27.2.2018	Maa- ja metsätalousministeriölle	Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eläinten hyvinvoinnista
27.2.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus - Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Ruoan ja maanviljelyn tulevaisuus
28.2.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	HE 206/2017 vp hallituksen esitys laiksi perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

	Vastaanottaja	Aihe
6.3.2018	Liikenne- ja viestintäministeriölle	Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä liikenne- ja viestintäministeriön päätös ääni- ja tekstityspalvelun liittämisestä ohjelmistoluvan haltijan ohjelmistoihin (LVM/9/03/2018)
6.3.2018	Liikenne- ja viestintäministeriölle	Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi laajakaistatukilain muuttamisesta
8.3.2018	Liikenne- ja viestintäministeriölle	Luonnos hallituksen esitykseksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta
12.3.2018	Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
12.3.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	HE 8/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ruokavirastosta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
12.3.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 11/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyjen tavaroiden vastavuoroisesta tunnustamisesta
12.3.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 12/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (tuotteiden vaatimustenmukaisuus ja markkinavalvonta)
28.3.2018	Liikenne- ja viestintäministeriölle	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta
3.4.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	HE 16/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
4.4.2018	Eduskunnan hallintovaliokunnalle	Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi
18.4.2018	Eduskunnan hallintovaliokunnalle	HE 16/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
4.5.2018	Liikenne- ja viestintävaliokunnalle	HE 44/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta
4.5.2018	Maa- ja metsätalousministeriölle	Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi huoneistotietojärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi
1.6.2018	Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle	HE 16/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
4.6.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 25/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta tiettyjen rajat ylittävistä maksuista unionissa perittävien palvelumaksujen ja valuutan muuntamisesta perittävien palvelumaksujen osalta (rajat ylittävien maksujen ja valuutanvaihdon kulut)
4.6.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	E 34/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi elintarvikeketjuun sovellettavan EU:n riskinarvioinnin avoimuudesta ja kestäväyydestä sekä asetuksen (EY) N:o 178/2002 (yleinen elintarvikelainsäädäntö), direktiivin 2001/18/EY (muuntogeenisten organismien tarkoituksellinen levittäminen ympäristöön), asetuksen (EY) N:o 1829/2003 (muuntogeeniset elintarvikkeet ja rehut), asetuksen (EY) N:o 1831/2003 (rehun lisäaineet), asetuksen (EY) N:o 2065/2003 (savuaromit), asetuksen (EY) N:o 1935/2004 (elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit), asetuksen (EY) N:o 1331/2008 (elintarvikelisiäaineiden, elintarvike-entsyymien ja elintarvikearomien yhtenäinen hyväksymismenettely), asetuksen (EY) N:o 1107/2009 (kasvinsuojeluaineet) ja asetuksen (EU) 2015/2283 (uuselintarvikkeet) muuttamisesta

	Vastaanottaja	Aihe
11.6.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 26/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (EU:n kuluttajansuojasäännösten tehokkaampi täytäntöönpano ja nykyaikaistaminen)
11.6.2018	Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle	HE 52/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta
11.6.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	U 29/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi epäterveistä kaupan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa (UTP-direktiivi)
16.8.2018	Maa- ja metsätalousministeriölle	Hallituksen esitys Eduskunnalle elintarvikelaiksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi
18.6.2018	Eduskunnan lakivaliokunnalle	U 26/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (EU:n kuluttajansuojasäännösten tehokkaampi täytäntöönpano ja nykyaikaistaminen) Asia: U 31/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle
12.9.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 31/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (edustajakanne kuluttajan etujen suojaamiseksi)
21.09.2018	Oikeusministeriölle	Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta
25.9.2018	Eduskunnan hallintovaliokunnalle	HE 64/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain muuttamisesta
28.9.2018	Eduskunnan lakivaliokunnalle	HE 127/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi huoneistotietojärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
4.10.2018	Liikenne- ja viestintäministeriölle	Radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen
4.10.2018	Oikeusministeriölle	Lausuntopyyntö rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia koskevaa yleistä lainsäädäntöä valmistelevan työryhmän mietintöluonnoksesta (OM038:00/2017)
5.10.2018	Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle	HE 86/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi
5.10.2018	EU-asioiden komitea - laajalle kokoonpanolle: Viestintäjaosto (EU19), Liikennejaosto (EU22), Elinkeinopolitiikkajaosto (EU13), Terveysjaosto (EU33) ja Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18)	U-kirjelmä vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumisesta, COM(2018) 639 final
5.10.2018	Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle	HE 86/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi
18.10.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	HE 127/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi huoneistotietojärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
18.10.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	HE 144/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
22.10.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	HE 154/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
22.10.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	HE 130/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

	Vastaanottaja	Aihe
24.10.2018	Eduskunnan kunta- ja terveysjaostolle	HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019
31.10.2018	Valtiovarainministeriölle	Luonnos valtioneuvoston selonteoksi "Eettistä tietopolitiikkaa tekoälyn aikakaudella"
7.11.2018	Työ- ja elinkeinoministeriölle	Hallituksen esitys palvelujen tarjoamisesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta
19.11.2018	Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle	HE 114/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi muuntogeenisen organismin viljelyn rajoittamisesta
22.11.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 25/2015 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (digitaaliset sopimukset) – Muutettu direktiiviehdotus tietyistä tavarán kauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista
22.11.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	U 25/2015 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (digitaaliset sopimukset) – Muutettu direktiiviehdotus tietyistä tavarán kauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista
23.11.2018	Sosiaali- ja terveysministeriö	Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (STM/3386/2018)
4.12.2018	Eduskunnan lakivaliokunnalle	HE 230/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajaluottosopimuksia ja eräitä muita kuluttajasopimuksia koskevien säännösten muuttamisesta
12.12.2018	Eduskunnan talousvaliokunnalle	HE 264/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta
21.12.2018	Oikeusministeriölle	Selvitys positiivisia luottotietoja koskevan järjestelmän edellytyksistä

Kuluttajaliiton edustukset vuonna 2018

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry tai sen toimi- ja luottamushenkilöt ovat olleet vuonna 2018 jäsenenä tai varajäsenenä seuraavissa elimissä:

Toimielin	Asettaja
ANEC	ANEC
1. General Assembly -kokous	
2. Sustainability Working Group	
BEUC (The European Consumers' Organisation):	BEUC
• yleiskokous	
EKOenergia-verkosto	Suomen luonnonsuojeluliitto
• neuvonantajaryhmä	
EU-asioiden komitea, laaja kokoonpano:	Työ- ja elinkeinoministeriö
• elinkeinopolitiikkajaosto	Maa- ja metsätalousministeriö
• maatalous- ja elintarvikejaosto	Työ- ja elinkeinoministeriö
• rahoituspalvelujaosto	Valtiovarainministeriö
• Sisämarkkinajaosto	Sosiaali- ja terveysministeriö
• terveysjaosto	Ulkoministeriö
• ulkosuhdejaosto	Liikenne- ja viestintäministeriö
• viestintäjaosto	Ympäristöministeriö
• ympäristöjaosto	
Euroopan komissio – Terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto	Euroopan komissio
• Eurooppalainen neuvoa-antava kuluttajaryhmä (ECCG)	
Henkilötietolainsäädännön tarkistustyöryhmä TATTI	Oikeusministeriö
HMV-velvoitteet työryhmä	Viestintävirasto

Toimielin	Asettaja
Huijausten vastainen yhteistyöverkosto	Kuluttajavirasto
ITU/ETSI-vastinryhmä	Viestintävirasto
Kansallinen potilasturvallisuusverkosto	Sosiaali- ja terveysministeriö
Kuluttaja-asiain neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
• Työvaliokunta	
Kuluttajaluottoihin ja summarieseen tuomioistuinmenettelyyn liittyvän lainsäädännön valmistelutyön seurantar ryhmä	Oikeusministeriö
Kuluttajaluottoihin liittyvän lainsäädännön valmistelun seurantar ryhmä	Oikeusministeriö
Kuluttajariitalautakunta	Oikeusministeriö
1. jaosto III (huonekalut, kodinkoneet ja kodin elektroniikka)	
2. jaosto IX (vakuusjaosto)	
3. jaosto XIa (kiinteistönvälitys ja asuntokauppa)	
4. jaosto XIII (huoneenvuokra)	
5. I täysistunto, I-V ja VII jaostot	
6. II täysistunto, VI, IX ja X jaostot	
7. III täysistunto, VIII, XI-XIII jaostot	

Toimielin	Asettaja
Kuluttajansuojasäädösten uudistaminen -työryhmä	Oikeusministeriö
Kuluttajaturvallisuusasiain neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Liikennekaaren seurantar ryhmä	Liikenne- ja viestintäministeriö
Lääkkeiden käyttäjien lääkeinformaation kehittämisen työryhmä	Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus FIMEA
Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelun seurantar ryhmä, työryhmä ja sidosryhmäfoorumi	Ympäristöministeriö
Maanpäällisen televisiotoiminnan seuraavaa teknologiasiirtymää valmisteleva työryhmä	Liikenne- ja viestintäministeriö
Maksamisen reaaliaikaistumisen työryhmä	Maksuneuvosto
Maksullisten puhelinpalveluiden eettinen lautakunta MAPEL	Teleforum ry
• Maksuneuvosto	Suomen Pankki
• Talouslukutaito-työryhmä	
• Käteistyöryhmä	
Markkinoiden kehittämistoimenpiteitä valmisteleva työryhmä	Maa- ja metsätalousministeriö
Matkapalveluyhdistelmäasiain neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Metrologian neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
• mittailauslaitejaosto	
Mummonmarkan Vartijat -hanke	Suvanto ry
Ruokapolitiikan neuvottelukunta	Maa- ja metsätalousministeriö

Toimielin	Asettaja
Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta	Maa- ja metsätalousministeriö
Standardisoinnin kuluttajaryhmä	Suomen Standardisoimisliitto SFS
Suomen kestävän kehityksen toimikunta	Ympäristöministeriö
Suomen ympäristömerkintälautakunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Taloudenhallinnan neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta	Maa- ja metsätalousministeriö
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Turvallisuustekniikan neuvottelukunta (Tukesin koordinoima)	Työ- ja elinkeinoministeriö
Uuselintarvikkeet -asiantuntijaryhmä	Maa- ja metsätalousministeriö
Vaatimustenmukaisuuden arviointiasiain neuvottelukunta	Valtioneuvosto
Vahvan sähköisen tunnistamisen järjestäminen julkishallinnossa – esiselvitys, referenssiryhmä	Valtiovarainministeriö
Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry:n hallitus	Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry
Viestintäviraston kuluttajatyöryhmä	Viestintävirasto
Yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristömerkintälautakunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristövakuutuksen neuvottelukunta	Ympäristövakuutuskeskus

Järjestötoiminnan teemavuosi

Vuoden erityisenä teemana oli järjestötoiminnan kehittäminen. Sitä varten palkattiin järjestö- ja viestintäkoordinaattori.

Vuoden aikana pidettiin yli 30 Kuluttaja-akatemia koulutustilaisuutta ympäri Suomea. Yhtenä uutena teemana oli muovin lajittelu, joka kiinnosti kuluttajia laajalti. Kuluttaja-akatemia konseptia myös kehitettiin paljon ja siihen tuotiin uusia muotoja kuten koulutusvideot.

Alueellisten kuluttajayhdistysten koulutustilaisuuksien järjestämiseen oli varattu entistä enemmän resursseja liiton budjetista. Tämä mahdollisti muun muassa tilaisuuksien laadukkaan tiedottamisen.

Step by step -kortit kuluttajayhdistysten tueksi

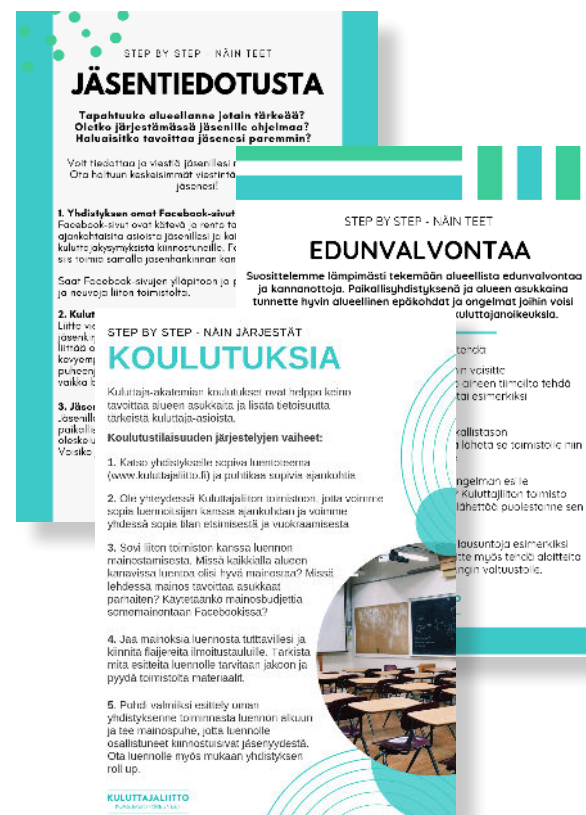
Kuluttajaliiton alueellisille kuluttajayhdistyksille luotiin yksinkertaisia ja havainnollisia step-by-step-kortteja, joissa lyhykäisyydessään kerrotaan muun muassa:

- 1) miten markkinavertailuja tehdään
- 2) mitkä ovat edunvalvonnan kiemurat
- 3) kuinka koulutuksia järjestetään
- 4) annetaan vinkit laadukkaaseen jäsentiedotukseen ja
- 5) vinkataan, kuinka hyvät juhlat järjestetään.

Näitä materiaaleja tullaan hyödyntämään vuoden 2019 aikana.

Uusia jäsenetuja ja tähtisisältöjä

Yhtenä vuoden tavoitteena oli luoda uusia jäsenetuja ja sitä kautta lisäarvoa Kuluttajaliiton jäsenille. Tätä tavoitetta kohti mentiin suunnittelemalla laajempia ja laadukkaita ”tähtisisältöjä” eri kuluttamisen aiheista, joihin vain jäsenillä olisi pääsy. Lisäksi käynnistettiin kaksi merkittävää projektia, joiden kummankin tavoitteena on luoda mielenkiintoisia uusia digitaalisia applikaatioita sekä ravitsemusvalintojen että oman elämän hallinnan tueksi.

Kuluttajayhdistyksille suunnatut step-by-step-kortit auttavat toiminnan toteuttamisessa.

Jäsenten profilista tehtiin selvitys

Kuluttajaliiton jäsenistä tehdyssä selvityksestä kävi ilmi muun muassa, että eniten kiinnostusta jäsenten keskuudessa herättävät:

- asuminen (17,3%),
- kuluttajansuoja (16,2%) ja
- liiton neuvontapalvelut (13,8%).

Luvut perustuvat liiton jäsenrekisterin tietoihin niiden jäsenten osalta, jotka ovat kiinnostuksen kohteensa kertoneet.

Lisäksi selvisi, että jopa 39,8% liiton jäsenistä asuu Uudenmaan maakunnassa. Toiseksi eniten asuu Pirkanmaalla (7,8%). Kaikkein vähiten liitolla on jäseniä Ahvenanmaalla (2 henkilöä).

Vuoden aikana aloitettiin myös laatimaan jäsenen polkua. Sillä halutaan varmistaa, että sekä jäseneksi houkutteleva, jäseneksi liittyminen sekä jäsenpito toimisivat parhaalla mahdollisella tavalla.

Veera Värtinen aloitti helmikuussa määräaikaista järjestö- ja viestintäkoordinaattorina.

Maakunta

Ahvenanmaa

Etelä-Karjala

Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Savo

Kainuu

Kanta-Häme

Keski-Pohjanmaa

Keski-Suomi

Kymenlaakso

Lappi

Pirkanmaa

Pohjanmaa

Pohjois-Karjala

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Savo

Päijät-Häme

Satakunta

Uusimaa

Varsinais-Suomi

Alueella toimiva kuluttajayhdistys

-
Etelä-Karjalan Kuluttajat

-
Savon Kuluttajat

-
Hämeenlinnan seudun
kuluttajayhdistys

Viisaat Kuluttajat ry
Keski-Suomen Kuluttajat
Pohjois-Kymen Kuluttajayhdistys
Kaakonkulman Kuluttajayhdistys

Länsi-Lapin Kuluttajat
Napapiirin Kuluttajayhdistys

Pirkanmaan Kuluttajat
Merenkurkun Kuluttajat

Pohjois-Karjalan Kuluttajat
Pohjois-Pohjanmaan Kuluttajat

Savon Kuluttajat
Päijät-Hämeen Kuluttajat

Satakunnan Kuluttajat
Espoon Valppaat Kuluttajat

Eteläkärjen Kuluttajat
Helsingin Kuluttajat
Itä-Uudenmaan Kuluttajayhdistys
Keski-Uudenmaan Kuluttajat
Pääkaupunkiseudun Kuluttajat

Varsinais-Suomen Kuluttajat

Lisäksi liiton jäsenenä toimivat seuraavat koko Suomen alueella toimivat kuluttajayhdistykset:

Finlandssvenska Konsumenter
Kuluttajat-Konsumenterna
Kulutusjuhla
Suomen Potilasasiamiehet

Liiton jäsenrekisterissä on lisäksi 28 kuluttajayhdistystä, joilla ei ole tällä hetkellä aktiivista toimintaa. Liitto on pyrkinyt edistämään järjestöraakenteen muutosta kohti alueellisia kuluttajayhdistyksiä. Liitto on tukenut aktiivisten yhdistysten toimintaa toiminta-avustuksilla sekä järjestänyt koulutuksia ja muita tilaisuuksia eri alueilla yhteistyössä kuluttajayhdistysten kanssa.

Kuluttaja-akatemia

Hyvinvoivan yhteiskunnan keskiössä on osaava ja valpas kuluttaja. Kuluttaja-akatemian koulutusmateriaalin kautta Kuluttajaliitto tarjoaa osaamista, joka tukee sujuvaa arkea ja tuo tietoa ajankohtaisista asioista.

Vuonna 2018 Kuluttajaliiton Kuluttaja-akatemia -koulutuskonseptin koulutustarjontaa laajennettiin muun muassa tuottamalla erilaista verkkomateriaalia ja uusia koulutusteemoja vastaamaan muuttuvan arjen tiedon tarpeeseen. Yksi vuoden 2018 kysytyimmistä koulutuksista oli ajankohtainen Vähennä muovia viisaasti. Muita suosittuja koulutuksia olivat muun muassa Arjen kemikaalit, Ota haltuun maksamisen uudet muodot, Digimaailman kuluttajataidot, Tunne sosiaaliturvasi ja erilaisista kuluttajahuijauksista varoitava Älä anna huijarin huijata! Lisäksi asiantuntijamme kouluttivat tasaiseen tahtiin perinteisistä kuluttaja-aiheista, kuten kuluttajansuojaan, asumiseen ja taloudenhallintaan liittyvistä teemoista.

Toimintaa kehitettiin myös tuottamalla erilaisia koulutusmuotoja, kuten useita koulutusvideoita ja mahdollisuuksilla järjestää asiantuntijavetoisia koulutuksia etäyhteyden kautta. Kuluttajayhdistysten käyttöön tuotettiin opas Kuluttajajärjestön toimintaan sekä ohjeet Kuluttaja-akatemia -tilaisuuden järjestämisestä. Lisäksi luotiin erilaisia vinkkilistoja sekä ketjukoulutusmalli, jota yhdistykset voivat hyödyntää omassa toiminnassaan. Kuluttaja-akatemian teemavuosi huipentui upeasti liiton valtuuston kokouksen yhteydessä Jyväskylässä, jossa esiteltiin läpileikkaus Kuluttaja-akatemian koulutustarjonnasta kaikille kiinnostuneille Kuluttaja-akatemian Superpäivänä.

Kuluttaja-akatemian koulutustilaisuudet liitto järjesti yhteistyössä valtakunnallisten kuluttajayhdistysten kanssa. Vuoden 2018 aikana järjestettiin yhteensä 34 eri Kuluttaja-akatemia -koulutusta. Tilaisuudet olivat kaikille avoimia koulutustilaisuuksia. Tilaisuuksia pidettiin laajalti eri puolella maata, lukuun ottamatta aivan pohjoisinta Suomea. Suurin osa luennoista oli Etelä-Suomessa.

Kuluttaja-akatemia sai vuoden 2018 aikana oman logonsa.

Kuluttajaliiton jäsenet saivat tiedon oman alueensa koulutustilaisuuksista sähköpostitse. Koulutuksista ilmoitettiin Kuluttajaliiton jäsenjärjestöille ja yhteistyökumppaneille, jotka puolestaan viestivät koulutuksista omille jäsenilleen. Kuluttaja-akatemian tilaisuuksista ilmoitettiin paikallisissa lehdissä lehti-ilmoituksilla ja tapahtumista luotiin päivityksiä sosiaaliseen mediaan (Facebook, Twitter ja Instagram). Tapahtumatiedot löytyivät myös Kuluttajaliiton verkkosivuilta. Näiden lisäksi luennoista tiedotettiin menoinfo.fi-sivulla sekä kaupunkien ja lehtien verkkosivuilta.

Kuluttajaliiton jäsenet saivat tiedon oman alueensa koulutustilaisuuksista sähköpostitse. Koulutuksista ilmoitettiin Kuluttajaliiton jäsenjärjestöille ja yhteistyökumppaneille, jotka puolestaan viestivät koulutuksista omille jäsenilleen. Kuluttaja-akatemian tilaisuuksista ilmoitettiin paikallisissa lehdissä lehti-ilmoituksilla ja tapahtumista luotiin päivityksiä sosiaaliseen mediaan (Facebook, Twitter ja Instagram). Tapahtumatiedot löytyivät myös Kuluttajaliiton verkkosivuilta. Näiden lisäksi luennoista tiedotettiin menoinfo.fi-sivulla sekä kaupunkien ja lehtien verkkosivuilta.

Ilkka Salminen, lakimies

Laadukasta kuluttajaneuvontaa

Jokainen kuluttaja tarvitsee aika ajoin neuvoja. Liiton asiantuntijat antoivat neuvontaa niin puhelimitse kuin chatissa. Neuvontapalveluista kaikille avoin asumisneuvonta on suosituin, jäsenneuvonta puolestaan liiton keskeinen jäsenetu.

Vuonna 2018 STEA-rahoitteinen asumisneuvontahanke jatkui entiseen tapaan ja neuvontaa tarvitsevia riitti niin puhelinneuvonnassa kuin chatissäkin. Yleisimmät kysymykset vuokrasuhteissa koskivat vuokravakuutta ja määräaikaista vuokrasopimuksia. Asunto-osakeyhtiöissä ylivoimaisesti eniten kysymyksiä herätti sekä korjaus- ja kunnossapitovastuun jakautuminen osakkaan ja yhtiön välillä. Sisäilmaongelmiin liittyvät kysymykset tulivat voimakkaasti esille toimintavuoden aikana.

Vuokravälityksessä esiin nousi välittäjän toimiminen vuokranantajan ominaisuudessa. Asumisoikeusasunnoissa ongelmia ilmeni talon omistajan kunnossapitovastuussa ja asukkaan oikeudessa vastikkeen alennukseen. Vuonna 2018 puhelinneuvontaa annettiin 2200 kertaa. Neuvotuista puheluista 65 % koski vuokra-asumista, joista 80 % oli vuokralaisia ja 20 % vuokranantajia. Taloyhtiön osakkaita oli neuvotuista 30 %. Chat-neuvontaa annettiin vuonna 2018 755 kertaa, joista 70 % oli vuokrausta koskevia ja 30 % osakkaiden kysymyksiä.

Kuluttajaliiton Vuokraopas oli jälleen kotisivujemme suosituimpia oppaita. Vuokraopas löytyy liiton verkkosivuilta monien kotimaisten kielten lisäksi myös selkokielellä, arabiksi, somaliksi, venäjäksi, englanniksi, ruotsiksi ja ranskaksi.

Jäsenneuvonnassa asiantuntijamme vastasivat erilaisiin kysymyksiin, jotka koskivat muun muassa asumisasioita, etämyyntiä, sopimusansoja, puhelinoperaattoreita, kotimyyntiä, sekä palveluiden ja tavaroiden virheitä ja reklamaatioaikoja.

Viestintään ja näkyvyyteen panostaminen

Liitto panosti toimintavuoden aikana viestintään aiempaa enemmän järjestö- ja viestintäkoordinaattorin avulla. Viestintä uudistui ja näkyvyys lisääntyi entisestään.

Liiton viestintä ja markkinointi pitää sisällään liiton yleisen viestinnän, julkaisujen tuottamisen, verkkosivut ja sosiaalisen median sekä liiton ja sen jäsenyyden markkinoinnin. Viestinnän pääpaino on yhä enemmän verkossa ja sosiaalisessa mediassa. Toimintavuoden aikana lähetettiin lisäksi jäsenkirjeitä ja yhdistysaktiiveille suunnattuja uutiskirjeitä.

Liiton mediaseurannasta (ks. seuraava aukeama) käy ilmi toimintavuoden viestinnälliset kohokohdat, jotka linkittyvät liiton edunvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Viestinnän kehittäminen

Järjestö- ja viestintäkoordinaattorin johdosta viestintämme sosiaalisessa mediassa lisääntyi ja oli säännöllisempää. Viestintää suunniteltiin monipuolisemmin ja viestintätapamme ja -tyylimme uudistui. Luentomainoksemme saivat kokonaan uuden ilmeen ja piristystä oli myös muilla viestinnän osa-alueilla.

Viime vuonna käyttöön otetun uutiskirjeohjelman hyödyntämistä jatkettiin tänäkin vuonna. Jäsenkirjeiden ja yhdistysaktiivien kirjeiden lisäksi ohjelmaa käytettiin erilaisten tapahtumien tiedottamiseen ja ilmoittautumiseen sekä paikallisyhdistysten omaan viestintään. Lisäsimme vuoro vaikutusta jäseniimme kanssa lähettämällä kyselyitä ja pyytämällä enemmän palautetta toiminnastamme. Jäsenviestintää, uutiskirjeohjelmassa olevaa rekisteriä sekä tapahtumailmoittautumisia kehitettiin keväällä vastaamaan uuden tietosuojasetuksen vaatimuksia.

Tykkääjät / seuraajat 31.12.2018

Facebook
2 736

Twitter
2 388

Instagram
554

Tykkääjät / seuraajat 31.12.2017

Facebook
2 551

Twitter
2 016

Instagram
320

Sosiaalisen median kanavien seuraajamäärä kasvoi vuoden 2018 aikana. Eniten prosentuaalista kasvua oli Instagram-seuraajien määrässä, joka lähes kaksinkertaistui.

Tiedotteet 2018

Toimintavuoden aikana annettiin 21 tiedotetta, joista suurin osa keskittyi kuluttajien edunvalvontaan.

15.1.2018 Jakamistalous tarvitsee sääntelyä

21.2.2018 Kuluttajan oikeuksien polkemisesta tuntuvat seuraamukset

15.3.2018 Varo huijareita verkossa -kampanja varoittaa nettimaailman saalistajista

21.3.2018 Kuluttajaliitto haluaa muistuttaa asunnon vuokrauksen reiluista pelisäännöistä – Vakuus palautettava välittömästi vuokrasuhteen päättyessä

22.3.2018 Kuluttajaliitto täydentää Juho Saaren työryhmän ehdotuksia: Pikavippien mainonta kiellettävä!

28.3.2018 Renkaiden vaihdon hintalapussa huomattavia hintaeroja

6.4.2018 Kuluttajaliitto selvitti: Vastaavatko valmispakkauksissa myytävien hedelmä- ja vihannestuotteiden painot ilmoitettua?

11.4.2018 Kuluttajaliitto tyytyväinen EU:n kuluttajansuojaa koskeviin ehdotuksiin

26.4.2018 Kuluttajaliitto: Keskuskauppakamari johdattaa harhaan

9.5.2018 Vuokrasuhdetta koskevat asiat hoidetaan aina vuokralaisen ja vuokranantajan kesken – Välitysliikkeellä harvoin oikeus toimia vuokranantajan puolesta

21.5.2018 Maksuton perusterveydenhuolto kaikkialle Suomeen

14.6.2018 Kuluttajaliitto tukee apteekkiselvityksen tuloksia: Laajempi kilpailu apteekkilalla on tarpeen

5.7.2018 Kuluttajaliiton kesäinen torikauppaselvitys: Tilavuusmitoilla mittaaminen epätarkkaa – Mansikka- ja hernelitrojen kilohinnoissa jopa viiden euron eroja

13.7.2018 Viranomaisille riittävät keinot puuttua lainvastaisiin alennusmyynteihin

10.8.2018 Tunnetko uuden asunnon ostajana oikeutesi? – Kuluttajaliiton lakimies antaa kolme tärkeää vinkkiä kaupantekoon

24.9.2018 Yritykset kirittävät Suomea säättämään yritysvastuulain – #ykkösketjuun-kampanja käynnistyy tänään

22.10.2018 Kaupan liitto ja Kuluttajaliitto: kauppatapadirektiiviin kaavailuissa muutoksissa ei huomioida kuluttajaa

13.11.2018 Kuluttaja-akatemian Superpäivä tulee Jyväskylään

29.11.2018 Silmät tarkkana asunto-osakeyhtiöissä! Laista poikkeava korjaus- ja kunnossapitovastuu ei ole osakasta sitova ilman kirjausta yhtiöjärjestyksessä

11.12.2018 Vinkit ekologiseen joulunviettoon

13.12.2018 Kuluttajaliitto ja Marttaliitto vetoavat elintarviketeollisuuteen: Pakkausmerkinnät kuntoon myös lajittelun osalta

Mediaseuranta 2018: Poimintoja Kuluttajaliiton näkymisestä mediassa.

Tammi-helmikuu

MTV: Kuluttajaliitto vaatii tuntuvaan seuraamusmaksua kuluttajien oikeuksia polkeville yrityksille

Talouselämä: Kuluttajaliitto vaatii kuluttajan oikeuksia rikkoville yrityksille kovia rap-suja – ”niin tuntuva, että sillä on todellista vaikutusta”

Helsingin Sanomat: Seteleillä ja kolikoilla maksaminen vähenee – Asiantuntijat neuvovat: Näin opetat lapselle rahan käyttöä ilman käteistä

Yle: Vielä ehtiä alennusmyynteihin, mutta miten ostaa vastuullisesti? Mieti ainakin näitä viittä asiaa

Maalis-huhtikuu

Tamperelainen: ”Luulisi että on simppele asia mutta ei” – Vuokrakuudesta jatkuvasti riitoja, näitä jälkiä vuokralaisen ei tarvitse korvata

MTV: Kuluttajaliitto: Pikavippien mainonta tulee kieltää – houkuttelee velkakierteeseen

Ilta-lehti: 12 suurimman kaupungin hinnat: Paljonko renkaanvaihto saa maksaa?

Keskisuomalainen: Suomalaisten kuluttajansuojaa uhkaa heikentyä EU-sääntelyn takia

Ilta-Sanomat: Kuluttajaliitto punnitsi 167 tuotetta: Ruokakaupassa voi säästää vertailemalla valmispakkauksia – ”Löytyi suuriakin painoeroja”

Touko-kesäkuu

Lapin Kansa: S-ryhmän asiakkaiden ostoskuitit tutkimuskäyttöön – ”Kuluttajien voitava itse kertoa saako tietoja luovuttaa eteenpäin”

Yle: Matkailija voi pian hakea korvausta lomanautinnon menetyksestä – bussi-matkan ja konserttilipun osto voidaan laskea pakettimatkaksi

Kauppalehti: Kipolla ja kannella korkea kilohinta monessa salaattibaarissa – Kuluttajaliiton testi paljasti puutteita 59 prosentissa vaaioista

Uusi Suomi: Peruslääkärikäynti maksaisi enintään 20,60€ – Kuluttajaliitto: Maksuista luovuttava, aiheuttavat maksuhäiriömerkintöjä

Heinä-elokuu

Yrittäjät: Lännen Media: Taksikusten kerrottava kyytien hinta jo puhelimessa

Turun Sanomat: Päällekkäiset kuukausierät kaatavat talouden salakavalasti

Aamulehti: Taksimatkan hintatiedot kerrottava puhelimessa heti: Kuluttajaliitto löysi epäkohdan taksilaista, Trafi joutuu tarkentamaan ohjeita

Kaleva: Puheenaihe: Ostammeko liikaa velaksi?

Verkkouutiset.fi: Ale-myyneistä jotka eivät lopu esitetään kunnon rangaistuksia

Syys-lokakuu

Talouselämä: Yritysten ihmisoikeusvaikutukset tarkempaan syyniin – Kampanja muistuttaa, että Suomi on jäämässä jälkeen yritysvastuulainsäädännössä

Helsingin Sanomat: Yli 70 yritystä ja järjestöä esittää uutta yritysvastuulakia hyväksikäytön torjumiseksi

Uusi Suomi: Kaupalta uusi ihmetys EU-direktiivistä: Hinnat nousevat, ”markkinavoimaa vyörytetään suur-yrityksille”

Uusimaa: Avainlipun puolikas saa kritiikkiä – ”Ei ole raaka-ainemerkki vaan valmistuksen merkki”

Yle: ”Du flyttar på möbler och festar högljutt om natten” - hur högljudd får du vara i din lägenhet och vad göra då grannen klagar och du är oskyldig?

Marras-joulukuu

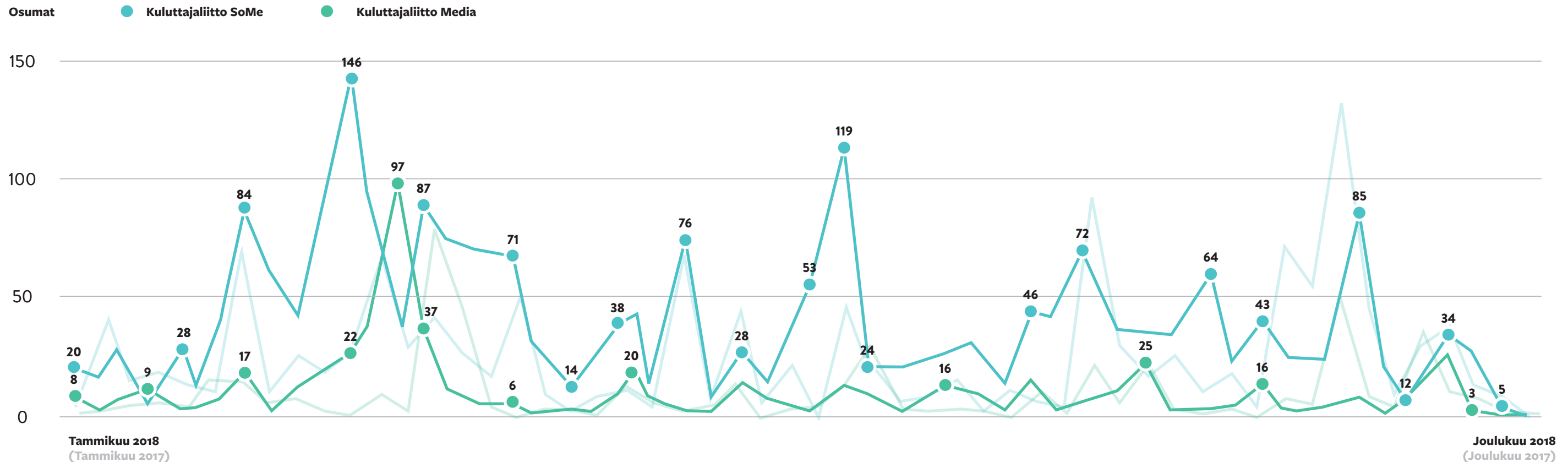
Kaleva: Puheenaihe: Kannattaako veronpalautus kuluttaa jouluun kuten moni tekee? Merkillinen ajatus, kannattaisi lyhentää velkoja, sanovat talousasiantuntijat

Hämeen Sanomat: Ajasta jouluvalot, suosi kasvisruokaa ja osta aineettomia lahjoja – Kuluttajaliitto antaa vinkit ympäristöystävälliseen jouluun

Ilta-lehti: Yli 700 sai aiheettoman maksuhäiriömerkinnän - voivat olla oikeutettuja korvauksiin: ”Ei pitäisi tyytyä pelkkään pahoitteluun”

MTV: Kuluttajaliitto: Suomeen pitää perustaa eri terveystalouksia vertaileva sivusto

Yle: Loppuvatko rahat arjessa tai romahtiko elintaso erossa? Kokosimme neuvot rahavaikeuksista selviämiseksi

Hallinto ja talous

Liiton ylimpänä päättävänä elimenä liittokokousten välillä toimii valtuusto, jossa valtaa käyttävät kuluttajayhdistykset.

Toimintavuoden aikana järjestettiin sääntömääräinen liittokokous. Liittokokous käsitteli sääntömääräisten asioiden lisäksi kunniapuheenjohtajan ja kunniajäsenen nimeämisen hallituksen esityksestä. Liiton kunniapuheenjohtajaksi nimettiin liiton pitkäaikainen vaikuttaja, järjestöneuvos Leena Simonen. Simonen on tehnyt pitkän uran suomalaisen kuluttajaliikkeen parissa ja toiminut muun muassa Kuluttajaliiton pitkäaikaisena pääsihteerinä, sekä hallituksen ja valtuuston puheenjohtajan tehtävissä.

Liiton kunniajäseneksi nimettiin Gun Winter. Winter on toiminut liiton luottamustehtävien lisäksi Kuluttajat – Konsumenterna ry:n johdossa. Liittokokous päivitti liitolle aiemmin hyväksyttyä strategiaa (ks. takakansi) ja valitsi liitolle uuden valtuuston toimikaudelle 2018–2020. Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin Katri Jakosuo Pääkaupunkiseudun Kuluttajista.

Kuluttajaliiton organisaatiokaavio ja eri toimijoiden keskeisimmät tehtävät

Liittokokous	• päättää strategiasta • valitsee valtuuston
Valtuusto	• valitsee hallituksen • päättää toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta • vahvistaa tilinpäätöksen, vuosikertomuksen ja myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille • päättää kuluttajapolitiikan suuntaviivoista
Hallitus	• johtaa liiton hallintoa ja taloutta • vastaa asioiden valmistelusta valtuuston päätösten-tekoon
Toimisto	• liiton operatiivinen toiminta

Kuluttajaliiton valtuusto 2018-2020

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen	Jäsenyhdistys
Jakosuo Katri, puheenjohtaja	Widing Barbro	Pääkaupunkiseudun Kuluttajat Ry
Savolainen Kari, varapuheenjohtaja	Puoskari Arja	Pohjois-Karjalan Kuluttajat Ry
Rahkonen Jarkko	Rahkonen Marja	Espoon Valppaat Kuluttajat Ry
Utriainen Irma	Kannelsuo Seija	Eteläkärjen Kuluttajat Ry - Sydspetsens Konsumenter Rf
Liukkonen Kenneth	Salo Kari	Finlandssvenska Konsumenter Rf
Pöntynen Marja-Liisa	Liljander Kaarina	Kaakonkulman Kuluttajayhdistys Ry
Kelander Mika	Miettinen Marge	Keski-Suomen Kuluttajat Ry
Mäkinen Kaisu	Vesanto-Lappalainen Anja	Keski-Uudenmaan Kuluttajat Ry
Pannimaa-Pätsi Kaisa	Ylinen Marjo	Kuluttajat-Konsumenterna Ry
Heiman Ritva	Kiviranta Marjatta	Merenkurkun Kuluttajat - Kvarkens Konsumenter Ry
Sulasalmi Reijo	Martti Raimo	Napapiirin Kuluttajayhdistys Ry
Martti Raimo	Sulasalmi Reijo	Napapiirin Kuluttajayhdistys Ry
Hyvönen Juha	Närhi Tarja	Pohjois-Pohjanmaan Kuluttajat Ry
Jääskeläinen Lea	Järvensivu Kauko	Pirkanmaan Kuluttajat Ry
Pukki Irma	Toivio Anja	Pohjois-Kymen Kuluttajayhdistys Ry
Nikula Kimmo	Paakkunainen Olavi	Päijät-Hämeen Kuluttajat Ry
Mantere Sirkka	Reunamo Anita	Satakunnan Kuluttajat Ry
Kokki Hannu		Savon Kuluttajat Ry
Hovi-Hairisto Pirjo	Boenisch Maiju	Varsinais-Suomen Kuluttajat Ry
Peltola Eva	Lamminen Merja	Suomen Potilasasiamiehet Ry

Valtuusto kokoontui toimintavuoden kaksi kertaa sääntömääräisiin kokouksiin.

Hallitus

17.11.2017 lukien

Krista Kiuru	puheenjohtaja
Paavo Koistinen	hallituksen 1. varapuheenjohtaja
Marianne Heikkilä	hallituksen 2. varapuheenjohtaja
Nelli Kuokka	hallituksen jäsen
Petteri Repo	hallituksen jäsen
Saara Paavola	hallituksen 1. yleisvarajäsen
Kimmo Nikula	hallituksen 2. yleisvarajäsen
Heidi Älli	hallituksen 3. yleisvarajäsen

1.1.–17.11.2017

Krista Kiuru	puheenjohtaja
Marja-Liisa Tykkyläinen	hallituksen 1. varapuheenjohtaja
Marianne Heikkilä	hallituksen 2. varapuheenjohtaja
Nelli Kuokka	hallituksen jäsen
Tero Peltonen	hallituksen jäsen
Petteri Repo	hallituksen 1. yleisvarajäsen
Saara Paavola	hallituksen 2. yleisvarajäsen
Paavo Koistinen	hallituksen 3. yleisvarajäsen

Hallituksen esittelijänä toimi pääsihteeri Juha Beurling ja pöytäkirjanpitäjänä hallinto- ja kehittämisspäällikkö Mika Kesseli.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana seitsemän kertaa ja käsitteli 89 asiaa.

Tilintarkastaja

Liiton tilintarkastusyhteisönä tilikaudella 1.1.–31.12.2018 toimi Tilintarkastusrengas Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimi KHT Lotta Kauppila.

Henkilöstö

Kuluttajaliitossa oli toimintavuoden aikana keskimäärin 8 toimenhenkilöä. Työhyvinvointia ja jaksamista tuettiin virkistyspäivillä, pyhäpäivien aattojen lyhennetyin työpäivin, virikesetelein, mahdollisuudella käyttää toimistolla sijaitsevaa kuntosalia maksutta sekä tarjoamalla lakisääteistä laajemmat työterveyshuollon palvelut. Liitossa on lisäksi ollut käytössä joustava etätyökäytäntö, joka mahdollistaa työn ja vapaa-ajan yhteensovittamisen.

Liitossa toteutettiin keväällä 2018 työtyytyväisyyskysely, jonka tulokset käytiin läpi hallituksen kokouksessa.

Henkilöstö 31.12.2018

Maija Autio	Projektityöntekijä (31.12.2018 asti)
Juha Beurling	Pääsihteeri
Mika Kesseli	Hallinto- ja kehittämisspäällikkö, varapääsihteeri (hallinto)
Timo Niemi	Lakimies, edunvalvonta
Paula Pessi	Kuluttajaekonomisti, varapääsihteeri (edunvalvonta)
Ilkka Salminen	Lakimies, neuvonta ja koulutus
Tiia Tapanainen	Hallinto- ja jäsenpalveluassistentti
Jenni Vainioranta	Eettisen kuluttamisen asiantuntija, hallinto- ja jäsenkoordinaattori (opintovapaalla)
Veera Värtinen	Järjestö- ja viestintä-koordinaattori (31.12.2018 asti)

Maija Autio työskenteli vuonna 2018 Kuluttajaliitossa projektityöntekijänä.

Talous ja toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen mukainen tilikauden ylijäämä oli 23 860,98 euroa (2017: 20 817,63 euroa). Edellisellä tilikaudella tehdyt talouden tasapainottamistoimenpiteet tuottivat tulosta, liiton talous on saatu vakautettua ja tarvetta uusille rakenteellisille säästötoimenpiteille ei ole näköpiirissä. Liitto haki toimintavuoden aikana

Tehtävänimike

uusia hankkeita, joiden tavoitteet tukevat strategiassa asetettuja tavoitetta. Vuoden lopulla tuli positiivisia uutisia ja liitto sai uuden 3-vuotisen STEA-rahoitteisen hankkeen.

Tilikauden aikana liitto avusti yleisavustuksella ja hallinnon työpanoksella Kuluttaja-lehden toimintaa.

Liiton taloudellinen asema käy tarkemmin ilmi tasekirjasta tilikaudelta 1.1.-31.12.2018.

Liiton tärkeimmät rahoituslähteet olivat Työ- ja elinkeinoministeriön maksama valtionavustus kuluttajatoimintaan 872 000 euroa (2017: 892 000 euroa) sekä STEA:n maksama hankeavustus 63 158,78 euroa (2017: 80 431,17 euroa). Muita toiminnan merkittäviä rahoittajia tilikaudella olivat Palkansaaaja-säätiö, Kuluttajaosuustoiminnan säätiö ja Ympäristöministeriö.

Liiton oman varainhankinnan tuotot muodostuivat jäsenmaksutuotoista (37 614,72 euroa).

Hallinnon ja talouden kehittäminen

Toimintavuoden alussa valmistauduttiin EU:n tietosuoja-asetukseen päivittämällä muun muassa liiton tietosuojaseloste. Niiden jäsenyhdistysten kanssa, joiden jäsenrekisterin pidon liitto hoitaa, tehtiin sopimus jäsenrekisteripalvelun hoitamisesta. Sopimuksessa määritellään molempien osapuolten vastuut jäsentietojen hallinnassa. Hallitus päätti erottaa liiton jäsenyydestä pitkään toimimattomana olevat jäsenyhdistykset, jotka eivät pysty toiminnallaan täyttämään tietosuoja-asetuksen vaatimuksia ja joiden toiminta on tosiasiallisesti lakannut. Toimisto kontaktoi näiden yhdistysten jäseniä ja ohjasi siirtämään jäsenyyden toimivaan yhdistykseen. Näin edistettiin myös liiton järjestörakenteen muutosta kohti maakunnallisia kuluttajayhdistyksiä.

Toimintavuoden aikana liiton valtuusto hyväksyi liitolle sijoitustoiminnan perusteet -asiakirjan, joka ohjaa liiton oman pääoman sijoittamista pitkällä tähtäimellä ja määrittää roolit ja vastuunjaon liiton omaisuuden hallinnassa.

Toiminnan vaikuttavuuden arviointi

Toimintavuoden aikana liitto osallistui Taloustutkimuksen tekemään suomalaisia neuvontajärjestöjä koskevaan tutkimukseen. Tutkimus toteutettiin lomakekyselynä osana Suomi Tänään 1/2018 tutkimuskokonaisuutta tammi-helmikuussa 2018. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 15-79 -vuotiaat suomalaiset valtakunnallisesti (Ahvenanmaata lukuun ottamatta). Tutkimuksella oli yhteensä 3496 vastaajaa. Tutkimuksen satunnaisotos muodostettiin siten, että se kattaa Manner-Suomen 15-79 -vuotiaan väestön. Aineisto painotettiin sukupuolen, iän ja asuinpaikkakunnan mukaan väestöjakaumaa vastaavaksi.

Kuluttajaliiton toimintaa tai sen tarkoitusta tuntee tutkimuksen mukaan hyvin tai jonkin verran neljännes (25 %) suomalaisista 15-79-vuotiaista.

Tunnettuudessa, kokonaismielikuvassa ja seitsemän mielikuvatekijän yhteisvaikutuksessa Kuluttajaliitto sijoittuu neljänneksi kahdeksan neuvontajärjestön joukossa.

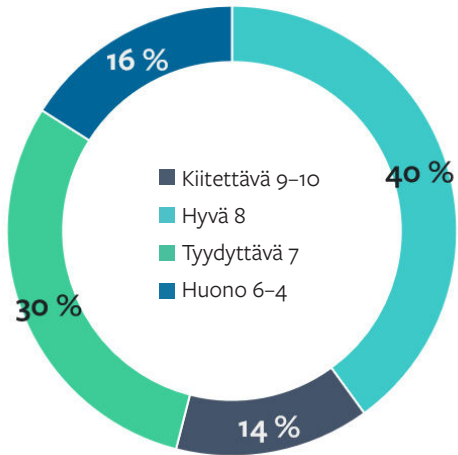
Tunnettuus on kehittynyt hyvään suuntaan, kokonaismieli-

kuva on hieman heikentynyt kahden vuoden takaisesta ja mielikuvatekijät kokonaisuutena ovat ennallaan.

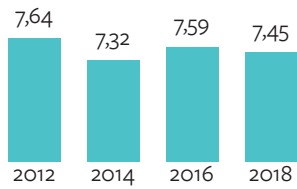
Kuluttajaliiton järjestökuvan vahvuuksia ovat asiantuntemuksen lisäksi neuvonnan tai avun saatavuus puhelimitse ja netin välityksellä. Kuluttajaliitto sijoittui ensimmäiseksi neuvonnan saatavuudessa puhelimitse ja toiseksi neuvonnan saatavuudessa verkossa.

Mielikuva Kuluttajaliitosta on kehittynyt hyvään suuntaan neuvonnan saamisessa puhelimitse, mutta pientä negatiivista kehitystä nähdään lähestymisen helppoudessa sekä viestinnän näkyvyydessä.

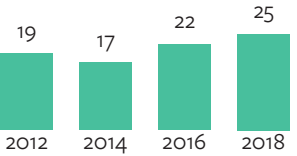
Kuluttajaliitto sijoittui kokonaisimagon, tunnettuuden ja kilpailukyvyyn vertailussa sijalle 4./8.

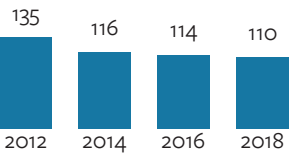
Kokonaisimago vuonna 2018 = 7,45

Kokonaisimago

Tunnettuus

Kilpailukyky (mielikuvatekijät)

Kuluttajaliiton strategia

Visio 2025

Olemme tuloksellinen vaikuttaja ja kuluttajien osaamisen vahvistaja. Toiminnassamme halutaan olla mukana.

Strategiset tavoitteet

Toimimme verkostojen solmukohtana kuluttajapoliittisessa vaikuttamisessa.

Ennakoimme ja tunnistamme kuluttajien toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia.

Vahvistamme kuluttajien valmiuksia parantaa asemaansa markkinoilla.

Aktivoimme jäseniä ja muita toimijoita mukaan.

Liiton ja kuluttajansuojaviranomaisen välistä tehtävänjakoa selkeytetään ja Kuluttajaliiton voimavaroja vahvistetaan.

Arvot

Rohkeus

Yhdenvertaisuus

Aloitteellisuus

Vastuullisuus

Perustehtävä

Valvomme kuluttajan etua yhteiskunnassa ja markkinoilla. Vahvistamme kuluttajien osaamista neuvomalla ja kouluttamalla. Toimimme kaikille avoimena kansalaisjärjestönä.

Yhteystiedot

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Paciuksenkatu 19

00270 Helsinki

p. 09 454 2210

info@kuluttajaliitto.fi

www.kuluttajaliitto.fi

Kuluttajaliitto